

2. Дерев'яно Л.С. Фразеологія на уроках української мови : Метод. розробка. – К. : ВПЦ : «Київський університет», 2001. – 31с.
3. Дружененко Р.С. Етнопедагогічні засади формування мовленнєвих умінь і навичок учнів основної школи : автореф. Дис ... канд. пед. Наук : 13.00.02 / Р.С. Дружененко ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2005. – 18 с.
4. Самойлович Л.В. Українська фразеологія : автореф. Дис канд. філол. Наук : 10.02.01 / Л.В. Самойлович ; Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 2000. – 20 с.
5. Стасюк Т. Технології мовного впливу як компонент сучасної комунікації / Т. Стасюк // Науково-теоретичний журнал «Українська мова». – 2010. – № 1. – С. 81.

Кобилко Н.О.

*учитель вищої категорії, «старший вчитель»,
Вищевеселівський навчально-виховний комплекс
Великописарівської районної ради Сумської області*

ШКІЛЬНЕ МЕТОДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ. ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

Школа самореалізації особистості – це школа нового століття. Саме сьогодні постає чи не найважливіше питання перед усім педагогічним загалом – забезпечення успішної соціалізації випускника. Це у свою чергу спонукає до переосмислення та зміни таких напрямів, як виховання і самовиховання особистості.

Одними із принципових положень Національної доктрини розвитку освіти України є підвищення конкурентоспроможності у світовому освітньому просторі та утвердження національних інтересів і відповідності освіти потребам особистості й суспільства, що постійно розвиваються і змінюються.

Працювати за новими вимогами може тільки той учитель, який перебуває у постійному творчому пошуку, самовдосконалюється і спонукає до цього інших. Творчий учитель потребує творчого колективу, кола однокласників, для яких співпраця вільна, цікава, актуальна, а головне – спільна. Реалізувати ці засади можна під час роботи методичного об'єднання. Мета його діяльності полягає у визначенні головних перспективних напрямів розвитку творчої особистості учня, накопиченні ресурсів та інноваційного потенціалу, розробці та впровадженні нового змісту й форм освітнього процесу, створенні умов для розвитку нового педагогічного мислення.

Метою пропонованої статті є з'ясування головних принципів діяльності шкільного методичного об'єднання вчителів-словесників.

Теоретико-методологічну основу статті склали праці вчених-дидактів, методистів та вчителів, що стосуються зазначеної форми методичної роботи.

Сьогодні засвоєння та відтворення знань учнів уже не відповідає потребам суспільства, тому виникає проблема переорієнтації навчального процесу й впровадження інноваційних технологій. Головним стратегічним напрямом роботи методичного об'єднання стає створення такого освітнього простору, який давав би можливість учасникам навчально-виховного процесу розвиватися та самореалізовуватися.

Зусилля голови методичного об'єднання сьогодні мають бути спрямовані на те, щоб об'єднати колектив навколо основної мети, керувати не людьми, а процесами змін, утверджувати толерантність до тих, хто має інші думки й погляди. Таким чином, керівник повинен виконувати функцію ініціатора змін.

Головне – зробити навчально-виховний процес максимально ефективним, зібрати в педагогічному колективі команду професіоналів, які володіють новими технологіями навчання й виховання, підтримують інноваційний процес і здатні брати участь у творчій діяльності.

Досвід без практики неможливий. Лише педагогічна практика як специфічна діяльність дає можливість реалізувати задумане. В основу діяльності методичного об'єднання має бути покладена ідея всебічного розвитку дитини, її соціокультурного виховання, розвитку творчої обдарованості, формування соціальної, комунікативної, інформаційної, естетичної компетенцій учнів.

Отже, якими рішеннями, засобами і за яких умов можна досягти поставлених цілей і отримати необхідні результати? Управлінська діяльність керівника методичного об'єднання передбачає складання плану, організацію роботи з його виконання, контроль і ефективне керівництво, організацію спільної діяльності учасників процесу на всіх рівнях і спрямованість її на досягнення мети.

Планування передбачає перспективне прогнозування, визначення мети й завдань, створення умов для поетапної і цілеспрямованої організації праці педагогів. Від того, наскільки правильно спланована робота, залежить її результативність.

У ході управління інноваційними процесами головне місце відводиться контролю за результатами. Інновації – основа розвитку школи. Їх упровадження ініціюється не тільки керівником чи членом методичного об'єднання, але й батьками та учнями (наприклад, ураховується думка останніх у виборі спецкурсів, факультативів, гуртків, студій).

За умов ефективної діяльності, високого кадрового потенціалу, творчої атмосфери в колективі, сучасних освітніх потреб батьків та учнів традиційне освітнє середовище змінюється на інноваційні модулі, основними з яких, на наше переконання, є такі:

- вивчення інноваційних педагогічних технологій, перспективного педагогічного досвіду та впровадження їх елементів у навчально-виховний процес;
- презентація роботи як відкритої системи в інформаційному середовищі (звіти перед педагогічним загалом, виступи в пресі тощо);
- упровадження проектної (як однієї з найбільш актуальних) діяльності в навчально-виховний процес.

Інноваційна діяльність потребує творчості. Надихати людей на творчу працю – головний обов'язок керівника методичного об'єднання, а обов'язок учителів – створювати умови для набуття учнями життєвих компетентностей, для формування в них цілісного погляду на світ, уміння бачити й розуміти глобальні проблеми сучасності й способи їх вирішення. Ми маємо багато прикладів, коли учні, захоплені улюбленою справою, виявляють наполегливість, силу волі в опануванні тих знань і вмінь, які далеко випереджають програмні вимоги, але вкрай необхідні їм уже сьогодні для реалізації творчих завдань, пошуку нестандартних способів їх розв'язання.

Суть інноваційної діяльності не тільки в тому, щоб розвивалися діти. Не менше потрібна вона й для того, щоб професіоналізм учителя мав високий інноваційно-творчий потенціал. Тому значна робота повинна проводитися з підвищення ефективності діяльності, професійного вдосконалення педагогічних працівників (круглі столи, тижні педагогічної майстерності, методичні тижні, фестивалі творчих ідей, презентації й узагальнення власного досвіду тощо). Ініціатива членів методичного об'єднання стосовно певних нововведень завжди повинна братися до уваги, а в разі її доцільності створюються умови для втілення. У своїй діяльності методичне об'єднання має керуватися такими принципами:

– вірити в те, що на певні аспекти майбутнього можна впливати й вони можуть змінювати те, що ми робимо сьогодні;

– пам'ятати, що шанси на успіх будуть більшими, якщо враховані сприятливі моменти для діяльності, що існують у зовнішньому середовищі;

– урахувати, що діяльність буде ефективнішою, якщо до процесу планування залучені не тільки лідери, а й члени методоб'єднання (це є одним із найважливіших моментів, коли кожен долучається до справи, вносячи свої пропозиції).

Складаючи перспективний план роботи, доцільно ставити перед собою ряд питань, зокрема такі:

Хто ми такі? Це питання потребує аналізу кадрового складу методичного об'єднання, його творчого потенціалу, можливостей і досягнень.

Чого ми хочемо? Відповідь знаходиться насамперед у діагностиці проблем, що існують сьогодні в діяльності. Найчастіше цей етап реалізується на першому засіданні. Прикладом може бути робота над проблемою, над якою працює методичне об'єднання та з якої розпочався новий навчальний рік. Педагогічні працівники, усвідомивши застарілість попередньої, розуміючи актуальність інновацій, вирішують працювати по-новому. При цьому найголовнішим залишається ученя з усіма його потребами, інтересами, захопленнями.

Як ми цього досягаємо? Насамперед через опрацювання безлічі літератури на потребу дня. Важливу роль відіграє спілкування, коли кожен може висловити власну думку, поділитися враженнями, відстояти свою позицію. Якщо членами методичного об'єднання є висококваліфіковані вчителі – за досвідом. Велика допомога у вирішенні питань – проходження курсової перепідготовки, коли творчий педагог, дізнавшись про нове, відразу ж намагається втілити його в життя. Сайти й портали стають у нагоді під час підготовки до занять і не тільки. Бо комп'ютерне програмне забезпечення різного призначення та засоби нових інформаційних технологій сприяють підвищенню ефективності роботи вчителя.

Чи хочемо ми сьогодні те, чого хотіли вчора? Відповідь однозначна: не зупинятися на досягнутому. Якщо попередньо ключовою проблемою є недостатня підготовка вчителів до запровадження інноваційних технологій, то перше, з чого слід розпочати роботу, – із самих себе. Від інформування перейти до навчання, потім до апробації напрацювань, і як кінцевий результат – поширення досвіду учасників методичного об'єднання серед інших учителів.

Сьогодні важливо в роботі методичного об'єднання вдало використовувати досвід учителів із великим стажем педагогічної діяльності для підтримки прагнення молодих, вивчати й упроваджувати його в практику. Із цією метою організовується наставництво, взаємовідвідування уроків, позакласних заходів, творчі педагогічні «мости». Та головним має стати приємне спілкування, коли кожен розуміє, що достеменно доброта – це правдивість. Тому нікого не повинні дивувати слова, надруковані на сторінці методичного бюлетня: «Правда сильна сама собою».

Виходячи з вищесказаного, упевнено констатуємо, що творчість, співтворчість, рівень взаємодії, спілкування між учителями, учнями, батьками залежать від стилю управління. Отже, аби досягнути успіхів, треба, щоб керівник методичного об'єднання мав єдиний погляд на шляхи вирішення проблем сучасної освіти. Тільки так можна стимулювати колектив до творчої діяльності, бо успіх приходить до тих, хто рухається.

Список використаних джерел:

1. Вердіна С. Педагогічна рада : нестандартні форми / С. Вердіна, А. Панченко. – Х. : Основа, 2007. – 174 с.

2. Дудченко О.М. Організація роботи шкільних методичних об'єднань / О.М. Дудченко, М.М. Глазунов. – Скадовськ : Комунальна установа «Скадовський районний методичний кабінет», 2012.

3. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі / І.П. Жерносек. – Х. : Основа, 2006. – 128 с.

4. Пометун О. Управління школою, що змінюється. Порадник сучасного директора / О. Пометун, Л. Середяк. – Тернопіль : Астон, 2005. – 192 с.

Кордонська А.В.

*голова циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, старший викладач;*

Савицька Г.М.

викладач спеціалізаційних дисциплін другої категорії;

Асмоловська Т.В.

*викладач облікових дисциплін, спеціаліст,
Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

**СУЧАСНЕ ЗАНЯТТЯ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ,
ЗНАХІДКИ, МЕТОДИКИ, ТЕХНОЛОГІЇ**

Можливості сучасного заняття невичерпні. Кожне заняття – це крок до дозрівання інтелекту студента, цеглина в основі чарівного будинку на ім'я розвиток, знання, без яких неможлива розумна, діяльна людина-творець, професіонал своєї справи в майбутньому.

Величезний потік інформації, що оточує нас сьогодні, вимагає нових підходів до формування інтересу у студентів до навчання та самоосвіти. Розвиток науки і техніки відкриває учасникам навчального процесу нові форми комунікації, нові типи вирішення абстрактних і конкретних завдань, перетворюючи викладача з авторитарного транслятора готових ідей у натхненника інтелектуального та творчого потенціалу студентів. Майбутнє за системою навчання, що вклалася б у схему студент – технологія – викладач, за якої викладач перетворюється на педагога – методолога, технолога, а студент стає активним учасником процесу навчання. Майстерність сучасного педагога має розвиватись не через забезпечення його великою кількістю рецептурних посібників і широке використання ним готових поурочних розробок. Він передусім повинен володіти фундаментальними знаннями з навчальної дисципліни, високою загальною культурою і ґрунтовною дидактичною компетентністю.

Розглянемо основні критерії ефективності сучасного заняття: створення викладачем на занятті позитивного емоційного настрою на роботу; чітке визначення теми, мети та завдань заняття; мотивація навчальної діяльності студентів; відповідність змісту навчального матеріалу триєдиній дидактичній меті заняття; відповідність методів навчання змісту навчального матеріалу, меті і завданням заняття; методи навчання повинні забезпечувати: мотивація діяльності кожного студента на кожному етапі заняття; співпрацю викладача і студентів; залучення кожного студента до навчальної діяльності; контроль і самоконтроль; використання різноманітного дидактичного матеріалу, який дозволяє студентові виявляти вибірковість теми, виду та форми навчальних занять; форми організації